

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Uzp 342/11
29.06.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Olge Đuričić i Snežane Andrejević, članova veća, sa savetnikom suda Radojkom Marinković, kao zapisničarem, odlučujući o zahtevu A.d. I. – a.d.i.m.i m.p.B.,P.S. i A.d. M. iz S., koji je podnet preko punomoćnika Ž..S.B., advokata iz B., za preispitivanje sudske odluke – presude Upravnog suda 20 U 2087/11 od 21.04.2011. godine, uz učešće protivne stranke Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije, u predmetu izricanja mere zaštite konkurencije, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 29.06.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev se UVAŽAVA i PREINAČAVA presuda Upravnog suda 20 U 2087/11 od 21.04.2011. godine tako što se tužba uvažava i poništava rešenje Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije broj 5/0-02-43/2011, veza: broj 5/0-02-607/2010-3 od 24.01.2011. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom stavom prvim dispozitiva odbijena je tužba podnosioca zahteva podneta protiv rešenja Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije broj 5/0-02-43/2011, veza: broj 5/0-02-607/2010-3 od 24.01.2011. godine, a stavom drugim dispozitiva presude odbijen je zahtev za isplatu troškova sudskog postupka. Navedenim rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije od 24.01.2011. godine stavom prvim dispozitiva određuje se mera zaštite konkurencije podnosiocima zahteva u obliku obaveze plaćanja novčanog iznosa u visini 1,92% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog u 2006. godini, zbog zloupotrebe dominantnog položaja na relevantnom tržištu otkupa sirovog mleka od strane mlekarar na teritoriji Republike Srbije nametanjem nepravednih uslova poslovanja i primenom nejednakih uslova poslovanja na iste poslove sa različitim učesnicima na tržištu, utvrđene pravnosnažnim rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije broj 5/0-02-135/09-18 od 22.05.2009. godine. Tačkom dva dispozitiva navedenog rešenja obavezuje se A.d. M. sa sedištem u S. da izvrši određenu meru zaštite konkurencije iz stava prvog izreke tako što će uplatiti novčani iznos u visini od 1,92% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog u 2006. godini i to 51.262.576,00 dinara u korist budžeta Republike Srbije sa pozivom na broj predmeta. Tačkom tri dispozitiva istog rešenja obavezuje se A.d. i.m.i m.p. I. sa sedištem u B. da izvrši određenu meru zaštite konkurencije iz tačke jedan izreke tako što će uplatiti novčani iznos u visini 1,92% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog u 2006. godini i to 254.885.759,00 dinara u korist budžeta Republike Srbije sa pozivom na broj predmeta, a tačkom četiri dispozitiva istog rešenja utvrđuje se rok od četiri meseca za izvršenja obaveze iz stava dva i tri izreke od dana prijema ovog rešenja pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Zahtevom za preispitivanje sudske odluke i dopunom zahteva dostavljenom Vrhovnom kasacionom sudu 27.06.2012. godine, podnosioci osporavaju zakonitost pobijane presude Upravnog suda 20 U 2087/11 od 21.04.2011. godine, zbog povrede zakona, drugog propisa ili opšteg akta i povreda pravila postupka koje su mogle biti odnosno bile od uticaja na rešenje stvari. Ukazuju da su pravno neosnovani stav Upravnog suda da se u konkretnom slučaju ne radi o novom ili dopunskom postupku već o sledećoj fazi istog postupka koji je započeo 28.08.2007. godine, kao i pravni zaključak da se na tu fazu ima primeniti sada važeći Zakon o zaštiti konkurencije. Ističu da navodi suda prema kojima se prekršajnom gonjenju moglo pristupiti tek po pravnosnažnosti rešenja o utvrđivanju povreda konkurencije nemaju uporište u Zakonu o prekršajima kao ni u Zakonu o zaštiti konkurencije. Ukazuju da je suprotan Zakonu o zaštiti konkurencije stav suda prema kome rok od tri godine za izricanje i naplatu upravnih mera, počinje da teče danom stupanja na snagu sada važećeg zakona. Navode da je obrazloženje pobijane presude o visini novčanog iznosa izrečene upravne mere različito u odnosu na obrazloženje osporenog rešenja. Sa ovih i ostalih razloga detaljno obrazloženih u zahtevu, podnosioci predlažu da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev i preinači ili ukine pobijanu presudu. Uz dopunu zahteva za preispitivanje sudske odluke podnosioci prilažu presudu Upravnog suda 15 U 12773/11 od 28.02.2012. godine. Navode da je tom presudom, koja je doneta u izvršenju presude Vrhovnog kasacionog suda Uzp 390/10 od 28.10.2011. godine, uvažena tužba podnosioca zahteva i poništeno rešenje Komisije za zaštitu konkurencije broj 5/0-02-135/09-18 od 22.05.2009. godine, kojim je utvrđena zloupotreba dominantnog položaja podnosioca zahteva na relevantnom tržištu otkupa sirovog mleka od strane mlekarar na teritoriji Republike Srbije, te smatraju da je time otpao i sam osnov donošenje osporenog rešenja o određivanju mere zaštite konkurencije. Takođe je dostavljena presuda Upravnog suda 1 U 2553/12 od 10.05.2012. godine, kojom je uvažena tužba nekoliko proizvođača lekova i veledrogerija i poništeno rešenje komisije od 26.01.2012. godine, sa razloga što je u toj presudi Upravni sud povodom iste pravne stvari i spornog pravnog pitanja primene zakona zauzeo drugačiji pravni stav.

Komisija za zaštitu konkurencije u datom odgovoru na zahtev smatra da je pobijana presuda pravilna i na zakonu zasnovana i da je Upravni sud u svojoj odluci iscrpno obrazložio da se u konkretnom slučaju ne radi o dopunskom postupku kao i da rešenjem nije povređeno ustavno načelo zabrane retroaktivne primene zakona, jer se radi o jedinstvenom postupku koji je u celini okončan donošenjem rešenja o meri zaštite konkurencije. Ostajući u svemu pri navodima iz obrazloženja osporenog rešenja predlaže da Vrhovni kasacioni sud zahtev odbije kao neosnovan.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u granicama zahteva, u smislu člana 54. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS", broj 111/09), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je osnovan.

Prema obrazloženju pobijane presude, pravilno je tuženi organ postupio kada je tužiocima odredio meru zaštite konkurencije u obliku obaveznog plaćanja označenog novčanog iznosa. Ovo iz razloga što je presudom Upravnog suda 15 U 10130/10 od 22.10.2010. godine odbijena tužba tužilaca i potvrđeno kao pravilno i na zakonu zasnovano rešenje tužene Komisije za zaštitu konkurencije broj 5/0-02-135/09-18 od 22.05.2009. godine, kojim je utvrđeno da su tužioci zloupotrebili dominantan položaj na tržištu otkupa sirovog mleka od strane mlekaru na teritoriji Republike Srbije nametanjem nepravednih uslova poslovanja i primenom nejednakih uslova poslovanja na iste poslove sa različitim učesnicima na tržištu, te je ovde osporenim rešenjem u skladu sa zakonom postupak zaštite konkurencije izricanjem mere zaštite realizovan do kraja.

Iz pobijane presude, navoda zahteva, dokaza priloženih uz zahtev, dostavljenih spisa predmeta Upravnog suda U. 2087/11, spisa predmeta Komisije za zaštitu konkurencije br. 5/0-02-43/2011 i spisa predmeta Vrhovnog kasacionog suda Uzp 390/10, vidi se da je pobijanom presudom Upravnog suda U. 2087/11 od 21.04.2011. godine, odbijena tužba podneta protiv rešenja Komisije za zaštitu konkurencije broj 5/0-02-43/2011, veza: broj 5/0-02-607/2010-3 od 24.01.2011. godine, kojim se stavom prvim dispozitiva tužiocima, ovde podnosiocima zahteva, određuje mera zaštite konkurencije u obliku obaveze plaćanja opredeljenog novčanog iznosa zbog zloupotrebe dominantnog položaja na relevantnom tržištu otkupa sirovog mleka od strane mlekaru na teritoriji Republike Srbije, utvrđene pravosnažnim rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije br. 5/0-02-135/09-18 od 22.05.2009. godine. Prema obrazloženju pobijane presude, tužiocima je osporenim rešenjem mera određena, jer je činjenica da su zloupotrebili dominantan položaj na tržištu utvrđena pravosnažnim rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije od 22.05.2009. godine. Rešenje Komisije za zaštitu konkurencije br. 5/0-02-135/09-18 od 22.05.2009. godine, postalo je pravosnažno, jer je u upravnom sporu koji je vođen protiv tog rešenja, presudom Upravnog suda 15 U 10130/10 (2009) od 22.10.2010. godine, odbijena tužba. Međutim, odlučujući po zahtevu za preispitivanje presude Upravnog suda 15 U 10130/10 (2009.) od 22.10.2010. godine, Vrhovni kasacioni sud je presudom Uzp 390/10 od 28.10.2011. godine, ukinuo navedenu presudu Upravnog suda i predmet vratio istom sudu na ponovno odlučivanje. U izvršenju navedene presude Vrhovnog kasacionog suda od 28.10.2011. godine, Upravni sud je doneo presudu 15 U 12773/11 (2009) od 28.02.2012. godine, kojom je uvažio tužbu i poništio rešenje Saveta Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije broj 5/0-02-135/09-18 od 22.05.2009. godine. Prema tome, ovom presudom Upravnog suda stavljeno je van pravne snage rešenje kojim je utvrđeno da su podnosioci zahteva zloupotrebili dominantan položaj na relevantnom tržištu, pa se u smislu člana 61. Zakona o upravnim sporovima predmet vraća u stanje u kome se nalazio pre nego što je osporeni upravni akt poništen tom presudom.

Polazeći od iznetog činjeničnog i pravnog stanja stvari, koje nesporno proizilazi iz napred navedenih pravosnažnih presuda, u ovoj upravnoj stvari ne postoji pravosnažno rešenje kojim je utvrđeno da su podnosioci zloupotrebili dominantan položaj na relevantnom tržištu otkupa sirovog mleka na teritoriji Republike Srbije, kako je to navedeno u stavu prvom dispozitiva osporenog rešenja. Stavljanjem van pravne snage rešenja kojim je utvrđena navedena zloupotreba dominantnog položaja na relevantnom tržištu otpao je i činjenični i pravni osnov na kome je zasnovano osporeno rešenje Komisije za zaštitu konkurencije 5/0-02-43/2011, veza: broj 5/0-02-607/2010-3 od 24.01.2011. godine, na šta se osnovano ukazuje i u dopuni zahteva za preispitivanje pobijane presude. Pravne posledice presude Upravnog suda 15 U 12773/11 (2009) od 28.02.2012. godine, koja je doneta u izvršenju presude Vrhovnog kasacionog suda Uzp. 390/10 od 28.10.2011. godine, su da u upravnom postupku rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije nije utvrđeno da su podnosioci zloupotrebili dominantan položaj na relevantnom tržištu, a zbog koje zloupotrebe im je osporenim rešenjem, čija je zakonitost cenjena ovde pobijanom presudom, i određena mera zaštite konkurencije u obliku obaveze plaćanja opredeljenog novčanog iznosa.

Vrhovni kasacioni sud je cenio i sve ostale navode zahteva za preispitivanje pobijane presude, ali ih s obzirom na razloge zbog kojih je odlučio kao u dispozitivu ove presude, nije posebno obrazlagao.

Sa iznetih razloga Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 55. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, uvažio zahtev za preispitivanje pobijane presude Upravnog suda i istu preinačio tako što je uvažio tužbu i poništio osporeno rešenje Komisije za zaštitu konkurencije od 24.01.2011. godine.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

dana 29.06.2012. godine, Uzp 342/11

Zapisničar,

Radojka Marinković, s.r.

Predsednik veća - sudija,

Snežana Živković, s.r.

